

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Rønne
kommunale skolevæsen

Skoleåret 1966-67

Beretning

om

Rønne kommunale skolevæsen

for skoleåret

1. august 1966 til 31. juli 1967

ved

stadsskoleinspektør H. Benthin

Skolevæsenets tilsyn, ledelse m. v.

Skolekommissionen.

Valgt af byrådet:

Bogholder *Kai Larsen*, formand.
Blomsterhandler *Kn. W. Johansen*.
Bogholder fru *J. Weyhe*.

Valgt af forældrene:

Forretningsbestyrer *J. Juel Jensen* (Østre Skole).
Manufakturhandler *Ove Nielsen* (Aavangsskolen).

Skoleudvalget.

Bogholder *Kai Larsen*, formand.
Blomsterhandler *Kn. W. Johansen*.
Bogholder fru *J. Weyhe*.
Maskinarbejder *Ib Hansen*.
Fru *E. Glarbo*.

Ungdomsskoleudvalget.

Valgt af byrådet:	Blomsterhandler <i>Kn. W. Johansen</i> .
	Fru <i>E. Glarbo</i> .
Valgt af fælleslærerrådet:	Lærer <i>Emil Christensen</i> .
Valgt af Dansk Arbejdsgiverforening:	Direktør <i>H. Staffensen</i> .
Valgt af Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund:	Fagforeningsformand <i>Hans Otto Jensen</i>

Skoleledere:

Østre Skole: Stadsskoleinspektør *H. Bentzin*.
Træffetid hver skoledag kl. 11–12, telf. 344.

Aavangsskolen: Skoleinspektør *Sv. Rassing*.
Træffetid hver skoledag kl. 11–12, telf. 1961.

Tale-høreundervisning:

Tale-hørekonsulent *Poul M. Møller*, telf. Aakirkeby 666.

Lærerrådenes formænd:

Fælleslærerrådet: Lærerinde fru *B. Juel Jensen*.
Østre Skoles lærerråd: Lærerinde frk. *E. Guldbammer Schmidt*.
Aavangsskolens lærerråd: Overlærer *T. Vesløv*.

Erhvervsvejledning:

Erhvervsvejleder *P. Bekker Nielsen*, arbejdsanvisningskontoret, Ellekongstræde 4,
træffes tirsdag og torsdag kl. 14–17.30 samt fredag kl. 19–20, telf. 3033.

Skolelæge:

Skolelæge fru *Grethe Neerborg Kjøller*.
Træffes normalt: Østre Skole: 1. og 3. fredag i måneden kl. 8–9, telf. 393.
Aavangsskolen: 2. og 4. torsdag i måneden kl. 8–9, telf. 1961.

Sundhedsplejersker:

Østre Skole: Frk. *E. M. Espersen*, kl. 8–8.30, telf. priv. 336.Aavangsskolen: Frk. *K. M. Clausen*, kl. 8–8.30, telf. priv. 1872.

Skoletandklinik. Østre Skole, telf. 393:

Klinikchef: Fru *Birte Holm*.Børnetandlæge fru *Helle Pilegaard*.Klinikassistent fru *Helene Rasmussen*.Klinikassistent frk. *Grethe Thorsen*.Klinikassistent frk. *Bente Olsen*.

Skolesekretærer:

Østre Skole: Fru *D. Kålund-Jørgensen*.Aavangsskolen: Fru *Jytte Andersen*.

Skolebetjente:

Østre Skole: *O. Aakjær*, telf. 231.Aavangsskolen: *Svend Aa. Petersen*, telf. 1994.

Oversigt over elevtallet i skolerne i Rønne 1. september 1966

	Fra Rønne kommune								Fra andre kommuner	I alt
	Under u-pligtig alder		I u-pligtig alder		Over u-pligtig alder		I alt			
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.		
Kommuneskolerne:										
Østre Skole	0	0	320	284	106	112	426	396	21	843
Aavangsskolen	0	0	323	324	72	80	395	404	69	868
I alt	0	0	643	608	178	192	821	800	90	1711
Statsskolen	0	0	0	0	42	39	42	39	187	268
Rønne Privatskole	0	0	62	63	28	23	90	86	84	260
Externatskolen	0	0	5	4	2	0	7	4	31	42
I alt i byens skoler	0	0	710	675	250	254	960	929	392	2281

Det kommunale skolevæsen.

Bygninger.

Mandag den 7. januar 1967 var en festdag for Rønne-ungdommen med indvielsen af idrætshallen ved stadion. Den skal i fremtiden være rammen om udøvelsen af den frivillige indendørs sport og idræt, men i dagtimerne tillige tjene som gymnastiksal for Aavangsskolen, der siden sin fuldførelse med kun én gymnastiksal har måttet låne og leje sig frem på henholdsvis Østre Skole og Externatskolen for halvdelen af gymnastiktimmernes vedkommende.

Dagen før denne indvielse tog man ved Østre Skole tre nyopførte klassepavilloner i brug til foreløbig afhjælpning af lokalemangelen, indtil den projekterede udvidelse af skolens langs Svanekevej og Andr. Riis' Vej kan ske, og det afhænger alene af den byggetilladelse, man venter på. En fjerde træpavillon, der toges i brug mod slutningen af skoleåret, skal imidlertid huse det skolebibliotek, der er under opbygning ifølge biblioteksloven af 27. maj 1964 og bekendtgørelsen af 21. maj 1965 om skolebiblioteker. Et tilsvarende skolebibliotek etableres på Aavangsskolen i det tidligere håndarbejdslokale med tilhørende birum.

I det forløbne år har de to gymnastiksale ved Andr. Riis' Vej været under ombygning, idet den lille sal udbygges til normal længde, og begge sale ved tilbygning langs sydsiden får bedre omklædnings- og badeforhold samt større redskabsrum. Salene ventes taget i brug i oktober 1967.

Lokaleoversigt pr. 1/8 1967.

	Østre Skole	Aavangsskolen	I alt
Almindelige klasselokaler	33	30	63
Lokaler til specialundervisning	2	2	4
Sanglokaler		1	1
Formningslokaler	2	1	3
Fysiklokaler	1	1	2
Biologilokaler	1	1	2
Geografilokaler		1	1
Sløjdlokaler: Træ	1	1	2
Sløjdlokaler: Metal		1	1
Håndarbejdslokaler	1	1	2
Skolekøkkener	1	1	2
TV- og filmlokale	1		1
Gymnastiksale	3	2 ^o)	5
Samlingssale	1	1	2
Skolebibliotekslokaler	1	1	2
Lærerværelser	1	1	2
Kontorer	2	2	4
Bogarkiver	1	1	2
Lægeværelser	1	1	2
Tandklinikker	1		1
Rum for skolebetjente	1	1	2
Forskellige rum	2	2	4

^o) heraf 1 idrætshal.

Eleverne.**Elevernes fordeling i klasserne den 1/9 1966.**

	Østre Skole		Aavangsskolen		I alt		
	Klassetal	Elevtal	Klassetal	Elevtal	Klassetal	Elevtal	Klassekvotient
1. kl.	3	75	4	92	7	167	23,86
2. kl.	4	89	3	85	7	174	24,86
3. kl.	3	68	4	99	7	167	23,86
4. kl.	4	90	3	84	7	174	24,86
5. kl.	3	73	4	97	7	170	24,29
4.-5. læseklasse			1	13	1	13	13,00
6. kl.	4	94	4	99	8	193	24,13
7. kl. a-linie	2	47	2	52	4	99	24,75
7. kl. b-linie	1	31	2	52	3	83	27,67
8. kl. almen linie ..	2	43	2	41	4	84	21,00
8. kl. tekn. linie ..	1	27			1	27	27,00
9. kl. almen linie ..	2	40	2	43	4	83	20,75
2.-3. H.	1	13			1	13	13,00
4.-5. H.	1	13			1	13	13,00
6.-7. H.	1	14			1	14	14,00
8. H.	1	14			1	14	14,00
1. real	2	53	2	52	4	105	26,25
2. real	1	19	2	43	3	62	20,67
3. real	2	40	1	16	3	56	18,67
I alt	38	843	36	868	74	1711	

Elevernes fordeling på de forskellige skoleafdelinger 1/9 1966.

Klassetrin	Østre Skole	Aavangsskolen	I alt
1.-7. kl.	567	673	1240
8.-9. kl.	110	84	194
Realafdelingen	112	111	223
Hjælpeskolen	54		54
I alt	843	868	1711

Afgang og tilgang i skoleåret.

Elevtal 1/8 1966	864 dr.	844 pg.
Afgang i skoleåret	28 dr.	47 pg.
Tilgang i skoleåret	17 dr.	13 pg.
Elevtal 31/7 1967	853 dr.	810 pg.

Afgang 31/7 1967.

Med ophør af skolegang	85 dr.	86 pg.
Til andre skoler	21 dr.	18 pg. *)
		106 dr. 104 pg.

*) Heraf til Statssk. 1. g: 8 dr. 10 pg.
1. r. 4 dr. 2 pg.

Tilgang 1/8 1967:

Nyindskrevet i 1. kl.	79 dr.	88 pg.
Fra andre skoler	19 dr.	36 pg.
		98 dr. 124 pg.

Elevtal pr. 1/8 1967 845 dr. 830 pg.

Klasse- og elevfordelingen mellem de to skoler pr. 1/8 1967 blev følgende:

Østre Skole	39 klasser:	430 dr. 413 pg. =	843 elever
Aavangsskolen	36 klasser:	415 dr. 417 pg. =	832 elever
I alt	75 klasser:	845 dr. 830 pg. =	1675 elever

Elevernes forsømmelser 1/8 1966-31/7 1967.

	Østre Skole		Aavangsskolen	
	Antal elev- dage i alt	I gennem- snit pr. elev	Antal elev- dage i alt	I gennem- snit pr. elev
På grund af sygdom	6049	7,18 dage	6079	7,10 dage
Af anden lovlig grund	599	0,71 »	864	1,00 »
Uden lovlig grund	97	0,12 »	5	0,01 »
I alt	6745	8,01 dage	6948	8,11 dage

Lærerpersonalet.

Ændringer i skoleåret.

Afsked og forflyttelse:

- 31/7 1967: Lærer K. H. Hansen afsked efter ansøgning (studier i Canada).
 Aspirant fru J. Andresen forflyttet til Københavns skolevæsen.
 Aspirant frk. E. Andresen forflyttet til Rødovre komm. skolevæsen.
 Aspirant frk. H. Skovsborg forflyttet til Esbjerg komm. skolevæsen.

Ansættelse:

- 1/11 1966: Skoleinspektør Sv. Rassing, Østermarie, skoleinspektør ved Aavangsskolen.
 1/3 1967: Lærerinde fru H. Nisbeth, Føllenslev-Særslev, pædagogisk leder af hjælpeskolen.
 1/8 1967: Lærer T. Bjørn, Rønne, ansættes som overlærer.
 Overlærer fru E. Rassing, Østermarie, ansættes som overlærer.
 Aspirant fru G. Grosell, Rønne, fast ansættelse.
 Timelærer P. Hviid, Rønne, fast ansættelse.
 Lærerinde fru S. Bille, Lille Værløse komm. skolevæsen, fast ansættelse.
 Lærerinde fru K. Sehested Kvist, Knudsker, fast ansættelse.
 Lærer Boye Jørgensen, Holbæk seminarium, ansættelse som aspirant.
 Lærer Preben Petersen, Blågård seminarium, ansættelse som aspirant.
 Lærerinde frk. B. Lerche, Århus seminarium, ansættelse som aspirant.
 Lærerinde frk. K. Rasmussen, Hjørring seminarium, ansættelse som aspirant.
 Lærerinde frk. Vivi Andersson, Blågård seminarium, ansættelse som aspirant.

In memoriam.

Fru INGER ULNITS

(4/5 1921–17/8 1966).

Efter nogen tids sygdom afgik overlærer Inger Ulnits d. 17/8 1966 ved døden. Indtil kort tid før sin død opretholdt fru Ulnits håbet om helbredelse og tilbagevenden til skolearbejdet, der sammen med hjemmets sysler helt fyldte hendes tilværelse; men sygdommens tag var for stærkt til, at hun kunne stå den igennem.

Efter nogle års tjeneste ved Borger- & Realskolen i Åkirkeby blev fru Ulnits d. 11/8 1952 knyttet til Rønne kommunale skolevæsen, først som vikar og fra 1/8 1953 som fast lærerinde. De første år virkede hun ved Østre Skole, hvorfra hun ved Aavangsskolens start overflyttedes til denne og var med til at præge den fra begyndelsen.

Overlærer fru Ulnits var respekteret for sin lærervirksomhed af såvel elever og forældre som ledelsen. Hun så sine mål i undervisningen klart, ledede den uden unødvendige svinkeærinder mod dem og nåede herigennem at give sine elever et solidt grundlag at arbejde videre på. Dertil skal føjes, at fru Ulnits var en loyal medarbejder, der havde kollegernes tillid, hvilket bl. a. kom til udtryk deri, at hun i en periode var lærerrådets formand på Aavangsskolen.

Vi vil bevare mindet om overlærer fru Ulnits som en god medarbejder og kollega.

Kursus.

Hr. E. Ravn: Årskursus i engelsk, dansk og historie (DLH).
 Frk. E. Guldhammer Schmidt } Kursus A for skolebibliotekarer (DLH).
 Fru E. Ilsøe }

Kortere kurser:

Hr. B. Sørensen: Filmkundskab (DLH).
 Fru K. Christensen: Engelsk (London).
 Hr. Poul Hviid: Svensk (Hindsgavl).
 Frk. Aksa Jensen: Husgerning (DLH).
 Frk. E. Birkebæk: Gymnastik (Finland), atletik (Sønderborg).
 Fru I. Tonsberg: Mellempfolkeligt Samvirke (Skarildhus).
 Hr. Johs. Kjeldgaard: Folkeskolens fagkreds (Herning).
 Hr. Torben Bjørn: Dramatisering (Århus).

I et 16-timers kursus (Åkirkeby): 2/9 66–30/3 67) i valgfrit emne i matematik i 3. real (lineær programmering), arrangeret af DLH under ledelse af afdelingsleder Allan Christiansen deltog følgende: Hr. Hakon Christensen, hr. Fl. Berg, hr. V. Tonsberg, hr. T. Vesløv, fru Juel Jensen, frk. E. Birkebæk, fru G. Grosell.

Desuden har lærere ved skolevæsenet deltaget i følgende kurser, arrangeret af den bornholmske lærerkreds:

- 13/9–14/9 66: Instruktion i håndarbejde ved fagkonsulent frk. Gudrun Hansen, København (Åker centralskole).
 27/9–28/9 66: Lærerdage (Nexø kommuneskole).
 3/10 66: Fagkonsulent K. O. Andersen, København: Musikorientering i folkeskolens øverste klasser, og skoleinspektør Jørgen Haahr, København: Det musiske i undervisningen (Aavangsskolen).
 8/12 67: Fagkonsulent Knud Hansen, Herlufsholm: Tekniske forberedelsesklasser i 8. og 9. klasse (Åker centralskole).
 16/1 67: Kommunelærer Ib Brønnum, København: Arbejdet med vanskelige børn.
 15/2 67: Rektor Egedahl Poulsen, Rødovre: Rødovre-centret.
 17/4–18/4 67: Kursus i musik ved lærerinde ved det kgl. musikkonservatorium, fru Irmgard Knopf Mathiesen, København.
 9/5 67: Undervisningsinspektør Sv. Koch, direktoratet for ungdomsundervisningen: Hovedlinier i fremtidens aftenskole-, ungdomsskole- og fritidsundervisning.

Endelig har der af amtsudvalget for skoleidræt på Bornholm været afholdt 4 kurser: 2 i drengenes gymnastikmærkeøvelser, 1 i boldspil og 1 i atletik.

Vikarer.

I ledige stillinger og under sygdom har følgende været årsvikarer i helt eller delvist skema:

Fru G. Rosenmeier, frk. E. Johansen, frk. E. Thorsen, fru Grete Larsen, fru E. Jacobsen, fru S. Eliassen, frk. B. Koefoed, frk. E. Olsen, fru K. Yde, fru S. Filholm, fru Joan Andersen, fru M. Jensen, hr. Sv. Aa. Petersen, hr. C. Ilsøe, fru K. M. Ipsen, hr. provst Viggo Nielsen, frk. Lone Hansen og frk. Inger Lis Andersen.

Endvidere har en del lærerstuderende været halvårsvikarer.

Normering af lærerstillinger.

Fra det nye skoleårs begyndelse er normeret yderligere 1 lærer- og 1 lærerindstilling, hvorefter den samlede normering pr. 1/8 1967 er:

2 skoleinspektører.	30 lærere.
4 viceinspektører.	31 lærerinder.
1 konsulent for specialundervisningen.	3 timelærere.
1 tale-hørekonsulent.	3 timelærerinder.
1 pædagogisk leder af hjælpeskolen.	2 faste vikarer.

Fortegnelse over lærerpersonalet 1. august 1967.

	Født	Dim.	Undervist ved Rønne skole- væsen fra		Ansæt i nuværende stilling		Tjenesteaar		Skole
Stadsskoleinspektør:									
H. Benthin	1903	1925	1/1	47	1/10	51	1/4	49	Ø.
Skoleinspektør:									
Sv. Rassing	1912	1933	1/11	66	1/11	66	1/11	52	Aa.
Viceskoleinspektører:									
P. Jensen	1904	1925	1/7	29	1/2	47	1/4	55	Ø.
Hakon Christensen	1909	1930	1/4	33	1/8	53	1/4	55	Ø.
V. Klyver-Poulsen	1921	1942	1/11	42	1/8	65	1/8	59	Aa.
G. Christensen	1917	1952	1/6	52	1/10	64	1/10	64	Aa.
Skolepsykolog: Vakant.									
Pæd. leder af hjælpsk.:									
Hanne Nisbeth	1925	1961	1/3	67	1/3	67	1/3	67	Ø.
Tale-hørekonsulent:									
P. M. Møller	1937	1959	1/12	65	1/12	65	1/12	65	Aa.
Overlærere:									
J. Ulnits	1908	1933	1/8	51	1/1	56	1/1	56	Ø.
H. Bloch	1901	1923	1/8	59	1/8	59	1/4	58	Ø.
H. Yde	1922	1944	1/8	64	1/8	64	1/1	59	Aa.
K. Kristensen	1914	1946	1/6	46	1/4	61	1/4	61	Ø.
J. Østergaard Olesen	1927	1951	1/8	51	1/8	65	1/8	65	Ø.
T. Vesløv	1928	1951	1/4	55	1/9	65	1/9	65	Aa.
A. Skovrind Nielsen	1923	1952	1/8	57	1/6	66	1/6	66	Aa.
T. Bjørn	1927	1953	1/8	60	1/8	67	1/8	67	Ø.
Frk. K. M. Knudsen	1900	1922	1/9	24	1/8	51	1/4	55	Aa.
Frk. A. Jensen	1907	1935	1/4	37	1/8	53	1/4	55	Ø.
Frk. H. Pihl	1914	1938	1/1	42	1/1	56	1/1	56	Ø.
Fru I. Seiberg	1911	1936	1/4	52	1/8	56	1/8	56	Aa.
Fru C. Hansen	1903	1932	1/1	54	1/7	58	1/7	58	Ø.
Fru E. Rassing	1908	1931	1/8	67	1/8	67	1/7	58	Aa.
Fru L. Langberg	1922	1943	1/8	66	1/8	66	1/10	60	Aa.
Fru E. Ilsøe	1924	1948	1/8	51	1/8	62	1/8	62	Aa.
Fru G. Christensen	1915	1938	1/8	62	1/9	64	1/9	64	Aa.
Lærere:									
V. Tonsberg	1935	1957	1/8	57	1/12	60	1/4	58	Aa.
E. Christensen	1933	1960	1/8	64	1/8	64	1/7	60	Aa.
Fl. Berg	1939	1962	1/8	62	1/1	66	1/8	62	Ø.
E. Ravn	1939	1963	1/8	63	1/8	65	1/8	63	Aa.
P. Hviid	1940	1963	1/8	63	1/8	67	1/8	63	Ø.
B. Sørensen	1941	1964	1/8	64	1/8	66	1/8	64	Aa.

Johs. Kjeldgaard (asp.)	1929	1966	1/8	66	1/8	66			Ø.
P. Egebæk (asp.)	1939	1966	1/8	66	1/8	66			Aa.
Ib Madsen (asp.)	1943	1966	1/8	66	1/8	66			Ø.
P. B. Petersen (asp.) . . .	1942	1967	1/8	67	1/8	67			Aa.
Boye Jørgensen (asp.) . .	1944	1967	1/8	67	1/8	67			Ø.
Lærerinder:									
Fru A. Jørgensen	1923	1944	1/8	65	1/8	65	1/1	53	Aa.
Fru A. Rasmussen	1932	1953	1/7	62	1/7	62	1/6	55	Ø.
Fru E. Marchman	1920	1944	1/12	62	1/12	62	1/12	55	Ø.
Fru H. Marker	1933	1955	1/11	60	1/11	60	1/7	57	Ø.
Fru B. Juel Jensen	1932	1954	1/8	55	1/8	57	1/8	57	Ø.
Frk. E. G. Schmidt	1931	1955	1/8	55	1/8	57	1/8	57	Ø.
Frk. E. Birkebæk	1932	1956	1/8	56	1/8	58	1/4	58	Ø.
Fru I. M. Olsen*)	1931	1958	1/8	66	1/8	66	1/7	58	Aa.
Fru A. Krall-Jensen	1927	1959	1/8	61	1/8	61	1/8	59	Ø.
Fru K. Sehested Kvist . . .	1940	1962	1/8	67	1/8	67	1/8	62	Aa.
Fru K. Chrsitensen	1938	1961	1/8	66	1/8	66	1/12	63	Aa.
Fru S. Bille	1942	1965	1/8	67	1/8	67	1/8	65	Ø.
Fru G. Grosell	1942	1965	1/8	65	1/8	67	1/8	65	Ø.
Fru I. Tonsberg (asp.) . . .	1939	1966	1/8	66	1/8	66			Aa.
Frk. E. M. Jespersen (asp.)	1943	1966	1/8	66	1/8	66			Aa.
Frk. B. Gam (asp.)	1944	1966	1/8	66	1/8	66			Ø.
Frk. B. Lerche (asp.) . . .	1944	1967	1/8	67	1/8	67			Ø.
Frk. K. Rasmussen (asp.)	1944	1967	1/8	67	1/8	67			Ø.
Frk. V. Andersson (asp.)	1945	1967	1/8	67	1/8	67			Aa.

*) uden for nr. 1/8 67-31/7 68.

Virksomheden.

Fra skolernes dagbøger.

Østre Skole:

1966:

11/8 Undervisningen optages.

23/8–29/8 8ABT på lejrskole i Ribe under ledelse af frk. E. Gulddammer Schmidt, fru H. Marker, hr. Fl. Berg og hr. P. Hviid.

5/9 Skovtur til Hammeren (4.–5. kl.) og Almindingen (1.–3. kl.).

7/9 Besøg af kaptajn Th. Christiansen fra Dansk Skibsadoption: »Glimt fra søens verden« for 7.–10. trin.

1/10 5. og 6. kl. beser KFUM og K's missionsudstilling fra Tanzania, Kongo og Nigeria.

12/10 Fagkonsulent Asger Byrnak overværer tyskundervisningen.

11/10 Forældremøde for 2. real (frk. Birkebæk og hr. Østerg. Olesen).

14/10–23/10 2. real på skolerejse til Østrig, ledsaget af frk. E. Birkebæk og hr. Østerg. Olesen.

16/11 Fagkonsulent Knud Hansen overværer undervisningen i matematik, regning og metalsløjde i 8.–9. kl.

28/11 Forældremøde for 9AB med orientering om statskontrolleret prøve fra 9. kl. og erhvervsvalg.

6/12–7/12 Forældredage på skolen.

9/12 Konsultationsaften for forældre i 3B (frk. Aksa Jensen).

12/12 Konsultationsaften for forældre i 6B (frk. Aksa Jensen og frk. Bodil Gam).

15/12 Klasseforældremøde for 4C (hr. Knudsen og hr. P. Jensen).

21/12 Fælles afslutning for 3. klasse og opefter i kirken ved pastor Fabricius.

1967:

11/1 Klasseforældremøde for 4A (fru E. Marchman og frk. Sørensen).

12/1 Klasseforældremøde for 3A (fru A. Krall og frk. Sørensen).

18/1–20/1 Indskrivning til 1. klasse 1967/68.

24/1 og 26/1 Konsultationsaften for forældre i 8B (fru H. Marker og fru Juul Jensen).

30/1 Klasseforældremøde for 8A (fru A. Krall).

6/2 Hr. Bjørn afholder sammen med 7C »Fiskedam«. Den samlede indtægt, kr. 176,55, går til indkøb af tømælk til indiske børn.

9/2 Skolefest i Rønne Idrætshal: Sang- og musikunderholdning af skolekoret og det nystartede skoleorkester. Eleverne i 2. real opførte under instruktion af fru Marchman og hr. Ulnits »De stjalne opgaver«, og aftenen sluttede med dans. Der deltog 790 elever og forældre.

16/2 Klasseforældre for 6D. Eleverne opførte en sketch, og fru Rosenmeier havde et indlæg om danskundervisningen og arbejdet i klassen.

20/2 Klasseforældremøde for 5B (frk. H. Pihl og fru Jacobsen).

– Besøg af norsk rejselærer, fr. Elisabeth Dahl, Bergen, der fortalte om byen mellem de syv fjelde.

2/3 Forældremøde for 6., 7. og 8H med redegørelse for fortsat undervisning og orientering om erhvervsvalg ved hr. erhvervsvejleder Bekker Nielsen.

13/3 Hr. Bjørn afholder sammen med eleverne i 7C aften med sang og sketch for forældrene.

14/3–15/3 Konsultationsaften for forældrene i 5A (fru Mikkelsen og hr. P. Jensen).

16/3 Klasseforældremøde for 2A (fru Jacobsen og fru Niedersøe).

- 20/3 Klasseforældremøde for 1. real b (hr. Fl. Berg og hr. K. Kristensen).
 3/4–6/4 Konsultationsaften for 8T (frk. Guldh. Schmidt og hr. Fl. Berg).
 11/4–12/4 Konsultationsaften for forældre i 5C (fru A. Rasmussen og hr. Poul Hansen).
 12/4 Konsultationsaften for forældre i 6C (frk. E. Johansen og fru Niedersøe).
 17/4 Klasseforældremøde for 1C (hr. Johs. Kjeldgaard og hr. Møller Hansen).
 18/4 Klasseforældremøde for 1B (frk. Bodil Gam).
 19/4 Klasseforældremøde for 1A (hr. Ib Madsen og hr. Poul Hansen).
 3/5 5C afholder sammen med fru A. Rasmussen en aften for forældrene, hvor eleverne opfører selvskrevne sketches.
 20/6 Afslutning for afgangsklasserne, tale af medlem af skolekommissionen, bogholder fru J. Weyhe, og skolens leder, uddeling af afgangsbeviser og flidspræmier. Skolekoret og skoleorkestret bidrog med et par musiknumre.
 21/6–22/6 Forældreaftener for 1.–7. klassetrin samt udstilling af elevarbejder.
 23/6 Bogaflevering og oprykning i nye klasser.

Åvangsskolen:

1966:

- 11/8 Skolen begynder efter sommerferien.
 6/9–12/9 8AB på lejrskole til Ribe under ledelse af hr. E. Christensen, hr. B. Sørensen og fru Eliassen.
 8/9 Skoleudflugt: 1. og 2. klasserne til Almindingen, 3., 4. og 5. klasserne til Brændesgårdshaven efter spadseretur fra Listed til Ådalen.
 8/11 Forældremøde for 3A's forældre (fru Tonsberg).
 16/11 9A på klassetur til København under ledelse af hr. Yde.
 – Forældremøde for I real a's forældre (hr. Vesløv).
 16/11–17/11 Fagkonsulent K. Hansen, Næstved, overværer undervisningen i 8. og 9. klasserne.
 30/11–1/12 Skolefest i »Industrien«. Der opførtes »Jo mere vi er sammen«, instrueret af hr. Klyver-Poulsen.
 6/12–7/12 Forældre dage.
 Forældremøde for 1. klassernes forældre. Skolelægen og skoletandlægen deltog. (Fru Andresen, fru Yde, frk. Skovsborg, frk. Jespersen).
 21/12 Juleafslutning.

1967:

- 6/1 Skolen begynder efter juleferien.
 16/1 Forældremøde for II real a's forældre (hr. Klyver-Poulsen).
 23/1 Forældremøde for I real a's forældre (hr. Tonsberg).
 26/1 Forældremøde for 7D's forældre (hr. Vesløv).
 30/1 Forældremøde for 8A's forældre (hr. B. Sørensen).
 2/2 Forældremøde for 8B's forældre (hr. E. Christensen).
 8/2 9B på klassetur til København under ledelse af hr. G. Christensen.
 16/2 Forældremøde for 7. klassernes forældre, derefter konsultation (fru Langberg, fru Ilsøe, hr. G. Christensen, hr. Vesløv).
 20/2–21/2 NORDEN's rejselærer, lærerinde frk. E. Nagell Dahl, Bergen, besøger skolen med foredrag, 1) for 7.–8. kl.: Bergen, byen mellem 7 fjelde, og 2) for 9. kl. og realafdelingen: Elektriciteten, grundlaget for vor industri.
 23/2 Forældremøde for læseklassens forældre (fru Langberg).
 24/2 Forældre konsultation for 5C's forældre (fru K. Christensen).

- 27/2–28/2 3. real og 9. kl. inviteret til demonstration og foredrag i Bornholms Spare- og Laanekasse.
 2/3 Forældremøde for 1. real b's forældre (hr. Vesløv).
 7/3 Forældremøde for 4A's forældre (fru Ilsøe).
 10/3 Sygeplejerske frk. E. Jørgensen holder foredrag for 9. kl. og 2.–3. real: Focus på Adén.
 13/3 Forældremøde for 6D's forældre (hr. B. Sørensen).
 14/3 Forældremøde for 1. real a's forældre (hr. Tonsberg).
 17/3 2. real a på klassetur til København under ledelse af hr. Klyver-Poulsen.
 3/4 Konsultation for 6B's forældre (hr. Egebæk).
 6/4 Konsultation for 1. real a's forældre (hr. Tonsberg).
 12/4 Konsultation for 7A's forældre (fru Langberg).
 9/5 Forældremøde for 3A's forældre (fru Tonsberg).
 18/5 Forældremøde for 2. real b's forældre (hr. Tonsberg).
 26/5 6D på ekskursion til Nexø med hr. B. Sørensen.
 3/6 Skolelægens foredrag om sexualhygiejne og -etik for 7. klasserne.
 22/6 Afslutning for afgangsklasserne i festsalen. Tale af hr. K. W. Johansen.
 23/6 Oprykning i de nye klasser.

Specialundervisningen m. v.

Desværre er det ikke lykkedes at få den pr. 1/8 1966 ledigblevne stilling som konsulent for specialundervisningen besat. I mangel heraf har viceinspektør Hakon Christensen, især i 1.–2. kl. foretaget en del vejledende testninger.

Hjælpskolen:

Efter et i foråret afholdt forældremøde for 7. trin i hjælpskolen, hvori indgik en redegørelse for muligheden for fortsat undervisning i en 8. specialklasse, viste der sig tilstrækkelig tilslutning til oprettelse af klassen, og den blev etableret fra 1/8 1966. I den nye klasse har man tilgodeset eleverne med et øget antal timer i praktiske fag, flere og længere erhvervspraktikophold samt en del virksomhedsbesøg.

Fra 1/8 1966 normeredes en stilling som pædagogisk leder af hjælpskolen, som den 1/3 1967 blev besat med lærerinde fru Hanne Nisbeth, der fremtidig vil tage sig særligt af denne skoleafdeling.

Læseklasse:

Fra 1/8 1966 oprettedes på Aavangsskolen med elever fra begge skoler en læseklasse for 13 stærkt læseretarderede drenge på 4.–5. klassetrin. Alle eleverne fortsatte året ud, og klassen videreføres som 5.–6. klasse i næste skoleår.

Undervisning på læsehold:

Støtteundervisningen i dansk på hold er i 1966–67 gennemført i samme omfang som i forrige skoleår. Antallet af deltagere var fra 2.–6. klasse:

Østre Skole	14 dr.	21 pg.	=	35 elever
Aavangsskolen	17 dr.	6 pg.	=	23 elever

I alt 31 dr. 27 pg. = 58 elever

hvoraf ca. en tredjedel fulgte undervisningen hele året, mens de øvrige deltog i kortere eller længere tidsrum.

Tale-høreundervisningen 1966-67. (Rapport v. tale-hørekonsulent P. M. Møller).

I det forløbne år har jeg haft ansvaret for de tale-hørehæmmede skolebørn i Rønne, Hasle, Allinge og Nexø kommuner, idet der er foretaget en omlægning af de skolepsykologiske distrikter. Jeg har i lighed med sidste år lavet en skematisk opstilling, der viser, hvordan elevmaterialet har fordelt sig.

Elever med behov for tale-hørepædagogisk undervisning eller observation i skoleåret 1966/67.

Primær lidelse	ÅV		ØS		HA		AL		NE		I alt
	dr.	pg.	dr.	pg.	dr.	pg.	dr.	pg.	dr.	pg.	
Sprogvanskeligheder	1	0	2	2	0	1	1	0	2	0	9
Udtalevanskeligheder	2	1	1	0	2	1	2	0	2	0	11
Stemmelidelser	2	0	1	2	1	1	0	1	0	0	8
Stammen	1	0	4	1	1	1	3	0	0	1	12
Høreidelser	1	4	3	2	1	2	0	1	3	0	17
Underviste	6	2	6	5	2	3	2	1	7	0	34

Tale-høreundervisningen er nu ved at være indarbejdet, og jeg glæder mig over den interesse, kollegerne udviser over for denne specialundervisningsform.

Der er, som man kunne vente, stor forskel på sværhedsgraden af de tilfælde, der bliver anmeldt til undersøgelse. Sværhedsgraden er et produkt af de rent objektivt konstaterede anormaliteter, og den gene den pågældende elev har deraf. Ofte kan det, der synes af ingenting, være meget generende for den pågældende. Og omvendt oplever man, at ting der synes voldsomme, næppe nok erkendes af vedkommende.

Hvis man har et eller andet problem, vil man være tilbøjelig til at holde det skjult for omverdenen. Nogle elever med taleidelser reagerer således ved at tale mindst muligt. Hvorledes forholdene er, kan det være meget svært at afgøre, og jeg vil gerne opfordre lærerne til også at anmelde tvivlstilfælde, så vi sammen kan afgøre, om der er grund til videre foranstaltninger.

Børn, der ikke »taler rent«, bør man vie særlig opmærksomhed, idet disse børn ofte har vanskeligheder, udover det man umiddelbart kan erkende. Undertiden har der været, eller er der tale om hørenedsættelse. Af og til er der tale om familiære dispositioner. Det kan også være, at barnets tidlige miljø har været meget lidt sprogstimulerende.

Hvad end årsagen kan være, vil disse børn ofte få besvær i skolen, idet deres evne til at bruge sproget er nedsat.

Mange førende pædagoger har været inde på, at man i de første skoleår skulle arbejde langt mere med friere sproglige øvelser og gemme den egentlige læse- og skriveundervisning lidt. I relation til ovennævnte tror jeg, det er helt rigtigt at arbejde mere bevidst med talesproget. Samtidig savner man i de nyere dansk-systemer lister med lydøvelser til artikulationstræning, som tidligere fandtes i læsebøgerne, og som er et lige så nødvendigt led i den tidlige modersmålsundervisning.

Lad mig i denne sammenhæng nævne, at der også er mulighed for at etablere taleundervisning for børn i førskolealderen. Det sker lokalt gennem Statens Institut for Talelidende, og undervisningen er gratis. Anmeldelse kan ske gennem egen læge eller mig.

Jeg vil gerne slutte med at udtrykke min glæde over det nære samarbejde, der har været med skolelæge, sundhedsplejersker og amtets skolepsykologiske kontor. Det er et fælles ønske, at udbygge dette samarbejde til gavn for børnene, og til større tilfredsstillelse for os, der står i arbejdet. Dette er jo også en naturlig forudsætning for det bornholmske skolepsykologiske kontor, som mange venter på.

P. M. Møller.

Skolemodenhedsprøver (fru A. Rasmussen og fru E. Ilsøe).

I maj 1967 afholdtes på begge skoler skolemodenhedsprøver (Sandvéns prøve) for det kommende skoleårs begyndere, som fyldte 7 år efter 31/7. Prøverne er ikke at betragte som optagelsesprøver, men afholdes alene for at skaffe et grundlag for vejledning af forældrene med hensyn til, om de skal sende de »unge« børn i skole eller udskyde skolestarten et år. Prøverne er frivillige undtagen for de børn, der fylder 6 år efter 31/1, og disse modtages kun, såfremt modenhedsprøven viser udtalt egnethed. For de øvrige børns vedkommende overlades den endelige afgørelse til forældrene, efter at disse har modtaget rådgivning af skolen.

Oversigt over den afholdte prøve:

	Østre Skole	Aavangsskolen	I alt
Indbudt til prøve	15 dr. 17 pg.	16 dr. 16 pg.	31 dr. 33 pg.
Mødt til prøve	15 dr. 16 pg.	15 dr. 16 pg.	30 dr. 32 pg.
Drøftelse m. forældrene ..	3 dr. 6 pg.	5 dr. 4 pg.	8 dr. 10 pg.
Skolegang udskudt	1 dr. 3 pg.	3 dr. 3 pg.	4 dr. 6 pg.

Af i alt 177 tilmeldte elever blev skolegangen udskudt et år for 10.

Erhvervsorientering.

I tilslutning til den teoretiske erhvervsorientering på skolen fra 7. klasse og opefter er der ved bistand af den offentlige erhvervsvejledning ved amtsarbejdsanvisningskontoret i Rønne formidlet udsendelse af elever på 8.-10. trin i erhvervspraktik i sædvanligt omfang: 8. kl. og 2. real 1 periode à 6 dage – 8H dog en ekstra periode à 12 dage – 9. kl. 2 perioder à 6 dage. For de elever i 3. real, der ønskede det, har der været mulighed for at komme i praktik i efterårsferien på frivillig basis. I alt har 274 elever været i erhvervspraktik, og der har været foretaget 372 placeringer, fordelt således:

	Dr.	Pg.		Dr.	Pg.
auto- og traktormekaniker	11		keramiker	1	6
bager	10		klunikassistent		3
bank og sparekasse	4	4	kok	17	
barnepleje, børnehave		32	husassistent, kokkepige,		
bibliotekar	2		økonoma		6
blikkenslager	4		konstabel	2	
bogbinderske		1	kontor	15	29
bogtrykker	5		laborant	2	3
butik – diverse brancher	13	62	handel en gros	7	
dameskrædderinde		1	landbrug, skovbrug, gartneri	5	
defektrice		1	maler	4	
dekoratør	1	4	maskinarbejder	13	
dyrlæge		1	murer	1	
elektriker	10		fotograf		2
falckredder	5		radio-, elektro-, finmek.	12	
frisør	1	13	slagter	1	
gartner	3	1	smørrebrødslev		4
journalist	1		sygepleje		6
			sømand	16	
			tandlæge	2	
			teknisk tegner, arkitekt	8	3
			telegrafist, lufthavnen	4	
			tømrer, snedker	7	
			urmager	3	
				<hr/>	<hr/>
				190	182

Elevernes placering i erhvervspraktik finder sted på grundlag af elevernes egne ønsker; men det er jo ikke altid muligt at opfylde ønske nr. 1. I enkelte tilfælde kan elevernes ønsker også virke noget urealistiske, og tit bliver der tale om en nærmere drøftelse mellem elev, lærer og erhvervsvejleder – og ofte elevens forældre – før placering foretages.

Man skal dog holde sig for øje, at der ved afgivelse af ønsker til erhvervspraktik ikke er tale om noget endeligt erhvervsvalg, og at praktikken også har til formål at give eleverne en almen samfunds- og erhvervsorientering.

Et praktikophold har i øvrigt værdi, uanset om eleverne bestyrkes i, at de er inde på et rigtigt erhverv, eller bliver klar over, at det nok er bedst at overveje andre muligheder.

Det er skolens indtryk, at eleverne er meget glade og tilfredse med disse praktikophold, og det skyldes ikke mindst den gode modtagelse, de får ude i virksom-

hederne, både af arbejdsgiverne og deres medarbejdere, som ofrer tiden på den nødvendige orientering af praktikanterne. For denne bistand til eleverne og venlig modtagelse af besøgende lærere under praktikophold i 1966/67 siger skolen tak. En lige så stor tak er vi erhvervsvejleder P. Bekker Nielsen og amsarbejdsanvisningskontoret skyldig for værdifuld hjælp på mange områder: fremskaffelse af praktikpladser og placering, besøg i afgangsklasserne, deltagelse i forældremøder med videre.

Opmærksomheden henledes på, at eleverne har mulighed for individuel vejledning i erhvervspørgsmål ved henvendelse til erhvervsvejledningen, Bornholms amts-arbejdsanvisningskontor, Ellekongstræde 4, Rønne, hvor erhvervsvejleder P. Bekker Nielsen træffes tirsdag og torsdag kl. 14–17.30, fredag kl. 19–20, samt efter aftale.

Denne vejledning, der i øvrigt er gratis og står åben for både unge og voksne, har i 1966/67 været søgt af 23 skolesøgende og 53 udgåede elever fra skoler i Rønne.

Gymnastik, idræt og svømning.

Følgende antal prøver er aflagt:

Skolegymnastikmærke:

Bronze	174 dr.	35 pg.
Sølv	33 dr.	7 pg.
Guld I	7 dr.	6 pg.
I alt 214 dr.		48 pg.

Svømning:

Svømmeprøve . . .	73 dr.	91 pg.
Frisvømmerprøve.	26 dr.	21 pg.
Livredderprøve . .	5 dr.	12 pg.
I alt 104 dr.		124 pg.

Skoleidræt:

Bronze	107 dr.	45 pg.
Sølv	67 dr.	41 pg.
Guld	29 dr.	20 pg.
Sølv med emalje . .	11 dr.	19 pg.
Guldfakkel	0 dr.	1 pg.
I alt 214 dr.		126 pg.

Som det vil fremgå af ovenstående tal, er der såvel fra elevernes som fra lærernes side arbejdet ihærdigt med legemsøvelserne, og ikke alt er nået inden for de pligtige skoletimer, men fra begge sider ved en ekstra indsats efter skoletid. Foruden de gængse prøver i skoleidræt og svømning er der i det forløbne år taget fat på prøverne til skolegymnastikmærket. I svømning har der ikke som i tidligere år været etableret svømmeundervisning i sommerferien, idet fremmødet efter indtegningen, navnlig sidste år, var så dårligt, at man ikke fandt anledning til at give dette tilbud.

Skoleidrætsdagen på Rønne stadion for Klemensker Centralskole, Østre Skole og Aavangsskolen afholdtes d. 22. september 1966 og var begunstiget af fint vejr. Stævneleder var hr. Carl Ilsøe, Rønne, og åbningstalen blev holdt af viceinspektør Gustav Christensen, Aavangsskolen. Kappelysten mellem de forskellige klasser og skolerne var som sædvanlig stor, og konkurrencerne i de enkelte discipliner blev under de mange deltagende læreres ledelse afviklet på en smuk og fair måde, der opfordrer til at føre traditionen videre. Blot kunne man ønske, at lidt flere forældre ville være at finde blandt tilskuerne. – Den af Klemensker udsatte vandrepokal for deltagerne i skoleturneringen i fodbold for bornholmske skoler blev det Østre Skoles sag at opbevare til næste år.

Sang og musik.

I erkendelse af, at den obligatoriske sang- og musikundervisning ikke i fuldt omfang giver dækning for udviklingen af en hel del børns medfødte musikalske anlæg, udarbejdedes i 1966 en plan, efter hvilken eleverne fra 4. klasse og opefter skulle få adgang til at arbejde i kor og sammenspilsgrupper med løsning af fællesopgaver inden for sang og musik for øje.

Stadsskoleinspektør H. Benthin og et udvalg af sang- og musiklærere gennemgik ved et møde mulighederne for planens praktiske gennemførelse, og et andragende til de kommunale myndigheder mødte en glædelig forståelse af og velvilje over for planens idé. De nødvendige midler til indkøb af en del af instrumenterne modtog man fra etatsrådinde fru Marie Koefoeds legater, mens kommunen stillede et beløb til rådighed til afholdelse af udgifter ved undervisningen, idet man vedtog, at denne skulle være gratis for eleverne.

Efter afholdelse af optagelsesprøver for de elever, der ønskede at deltage, blev i løbet af efteråret 1966 ca. hundrede børn engageret i enten korisk eller instrumentalt arbejde. Korene på Østre Skole og Aavangsskolen har været ledet af henholdsvis hr. Karl Kristensen og hr. H. Yde. Hr. Flemming Berg har undervist 2 elever i cello, hr. Ernst Galthen 10 elever i violin, og 2 blokfløjtegrupper med sopranner i den ene og tenorer og alter i den anden har været under oplæring hos undertegnede.

I løbet af året har de to skolars kor sunget ved skolefesterne. De fleste »musikere« medvirkede med ouverturen og underlægningsmusikken til Østre Skoles opførelse af »De stjålne opgaver«. Herudover har samtlige strygere og blæsere bidraget til at gøre skoleafslutningerne i juni festlige ved i fællesskab at opføre to små værker under hr. Karl Kristensens ledelse.

Vi, der har arbejdet med sagen, synes, at starten af dette arbejde med sang og musik har været tilfredsstillende, og vi håber, det må vokse til gavn for de deltagende elevers musikalske udvikling, og til glæde for såvel eleverne som forældrene og skolerne ved festlige lejligheder.

Torben Bjørn.

Teater- og filmsforestillinger.

Landsskolescenen (tillidsmand viceinspektør Hakon Christensen) havde ingen forestillinger på Bornholm i det forløbne år. I stedet for var der for eleverne d. 11. og 13. nov. 1966 adgang til Rønne Theaters opførelse af Molières »Den indbildt syge« til en billetpris af 4 kr.

Landsskolescenens Bio (tillidsmand lærer Emil Christensen) har i Rådhusetret til en abonnementspris af 7 kr. spillet følgende film:

13.-14. dec. 66:	Drengen og delfinen
10.-11. jan. 67:	Der kom en dag
14.-15. febr. 67:	Sheriffen
14.-15. marts 67:	Hesten uden hoved.

Der deltog 521 elever.

Børnenes Filmklub (formand skoleleder A. Juul) har i Rådhusetret haft 5 forestillinger for de 8-12-årige. Abonnementsprisen var 6 kr., og antallet af deltagere 600.

Elevråd.

Elevrådet på Østre Skole har nu arbejdet i to år, og i det forløbne skoleår har man fortsat den linie, man lagde det første år. Man har i A-rådet holdt møde én gang om måneden, og elevrådet har her på en meget fornuftig og ansvarsbevidst

måde arbejdet med de problemer, som vedrører elevernes daglige færden på skolen. Derimod har det knebet noget for B-rådet at finde passende arbejdsområder.

Ifølge vedtægterne kan elevrådet nedsætte udvalg, der tager opgaver op, som ikke direkte hører under elevrådets arbejde, men som i høj grad kan styrke elevernes samfølelse. I det forløbne år har der været nedsat følgende udvalg: festudvalg, redaktionsudvalg og et udvalg for dannelse af en frimærkeklub. – Festudvalget har arrangeret »sokkebal« i pigernes gymnastiksal d. 20. dec. kl. 19–24 for elever fra 6. kl. og opefter. Her dansede man til musik af »The Vanguard«, og der serveredes sodavand og wienerbrød. For eleverne i 3.–5. kl. lavede man et lignende arrangement d. 18. marts kl. 15–17, hvor nogle af skolens større elever spillede. – Redaktionsudvalget sørgede for, at et skoleblad blev startet. Det fik navnet »Nykkerne« og udkom med to numre. – Hver fjortende dag samledes den nystartede frimærkeklub i festsalen kl. 19–21. Der var god tilslutning, især fra de mindre klasser, så det ser ud til, at klubben har gode muligheder for at fortsætte.

Lærerrådet har to repræsentanter i elevrådet, og det har i 1966/67 været viceinspektør P. Jensen og undertegnede, der har varetaget disse hverv.

Else Guldbammer Schmidt.

Skibsadoptionen.

Ved årsskiftet oprettedes der en skibsklub om bord i t/t »Kristine Mærsk«, og den syntes at skulle sætte nyt liv i forbindelsen med skibet, idet vi bl. a. enedes om at udveksle lydband.

Der blev optaget lyd billeder af skoleorkester og skolekomedie. Adoptionsklassen selv, 1. real a, leverede både guitarmusik og sang, det hele ledsaget af forklarende tekst, der af hensyn til de forholdsvis mange udenlandske søfolk om bord indtaltes både på dansk og engelsk. Hele »værket«, der havde kostet lang tids arbejde, sendtes af sted, men krydsedes af et brev fra skibsklubbens energiske formand, der desværre måtte meddele, at han var afmønstret! »The rest is silence«, som Shakespeare siger det så sandt, og da den påfølgende tavshed ikke mere brødes, besluttede klassen at bede andre i skolen om fra det nye skoleårs begyndelse at forsøge at etablere forbindelsen på ny. Held og lykke!

John Ulmits.

Ifølge ovenstående beretning begyndte det så godt, men endte med en skuffelse, som vi i dette tilfælde nok må skrive på kontoen »Udskiftning af mandskab«, der forekommer ret ofte nu om dage. – For at det triste ikke skal blive stående et helt år, skal lige tilføjes, at kontakten er genoprettet. 7D med klasselærerinden, fru G. Rosenmeier, har overtaget adoptionen, og vi håber at kunne melde om gensidig tilfredshed i årsberetningen 1967/68.

Frirejser.

Ud over de frirejser, der ydes til eleverne, der deltager i grupperejser, arrangeret af ungdomsorganisationer, er der til rejser i sommerferien 1967 på de kommunale skoler udsendt fribilletter til følgende antal elever (tallene for 1966 i parentes):

Østre Skole	451 (448)
Aavangsskolen	408 (442)
I alt.	<u>859 (890)</u>

Til indenbys elever i ikke-kommunale skoler i Rønne er der endvidere ydet frirejse til 172. Der er således til indenbys elever udstedt i alt 1031 billetter (1063).

Skoleopsparing og økonomi.

Resultatet af skoleopsparingen gennem køb af 25øres mærker hos klasselærerne blev følgende for 1966/67 (sidste års tal i parentes):

Østre Skole	kr. 6.500	(5.850)
Aavangsskolen	kr. 6.600	(4.000)
I alt	kr. 13.100	(9.850)

Det er sammenlignet med sidste år procentvis en pæn stigning, men dog ikke noget imponerende beløb i forhold til elevtallet – i gennemsnit ca. 8 kr. pr. elev. Desuden kan bemærkes, at opsparingen næsten udelukkende foretages på de laveste klassetrin.

For at stimulere interessen for opsparingen fordeler Bornholms Spare- og Lånekasse hvert år i december en del præmier mellem sparerne. Desuden finder der hvert år i juni en lodtrækning sted om 3 pengepræmier. Midlerne hertil stammer fra den gamle spareforening, som blev ophævet for et par år siden og sluttede med en mindre kasseholdning. Præmieuddelingen fortsætter, indtil beløbet er opbrugt.

I øvrigt skal det nævnes, at eleverne i skolernes afgangsklasser hvert år er inviteret ned i sparekassen til en grundig gennemgang af sparekassens arbejdsform og dens betydning i samfundsmaskineriet, alt sammen under ledelse af sparekassebestyrer Kai Rasmussen, Tejn, der endvidere på skolerne i de større klasser har undervist enkelte timer i daglig økonomi. Skolen er meget tilfreds med dette samarbejde, som man gerne ser fortsat og eventuelt udbygget.

Realeksamen og statskontrolleret prøve fra 9. klasse.

Til afgangsprøver i maj-juni 1967 indstilledes og fuldførte på begge skoler i alt 55 elever til realeksamen og 79 til statskontrolleret prøve fra 9. klasse.

Østre Skole:

- Real a:
1. Andersen, Lene Schrøder (fru A.)	10. Knudsen, Hans (kleinsmed K., Knudsker)
2. Andersson, Jesper Munch (murer A.)	11. Kofod, Anne-Mari (havnearb. K.)
3. Brandt, Herdis Munch (autovognmand B.)	12. Lind, Marianne (lagerforvalter L.)
4. Hansen, Hasse Thornberg (måler-reparatør H.)	13. Lindstrøm, Maj-Britt (fru L.)
5. Hansen, Leif Sonne (vodbinder H.)	14. Mogensen, Mona Lis (slagtrsv. M.)
6. Hansen, Svend Erik West (togf. H.)	15. Olsen, Britta Lund (installatør H.)
7. Haagensen, Marianne (havnearb. H.)	16. Olsen, Jette Merete (tømrerm. O.)
8. Jørgensen, Inge Lise (slagteri-
arb. J.)	17. Pedersen, Birte (amtsbetj. P.)
9. Jørgensen, Martha (stenhugger J.)	18. Rasmussen, Per Kaj (fru R.)
	19. Truelsen, Poul Holm (bogholder T.)
	20. Aagesen, Jørn Juul (assistent Aa.)

- Real b:
1. Andersen, Michael Lasse (vaskemester A.)	4. Hansen, Jens Ole (lagerchef H.)
2. Clausen, Ilse Schnedler (overtelfonmontør C.)	5. Iversen, Jens Nykjær (varmem. I.)
3. Hansen, Jens Lund (kontorpakm. H.)	6. Jørgensen, Poul-Erik (telf.fmd. J.)
	7. Krall-Jensen, Jan Ulrik (lærerinde K.-J.)
	8. Lauwersen, Lone (overtjener L.)

9. Lindblad, Nini (revisor L.)	15. Pedersen, Ulla (skibsfører P.)
10. Møller, Winnie (tømrersv. M.)	16. Rahbek, Solveig (chauffør R.)
11. Nielsen, Birgit (købm. N.)	17. Thorsen, Peter Dahl (formand T.)
12. Nielsen, Inger Grethe (chauffør N.)	18. Ulnits, Bodil (overlærer U.)
13. Nielsen, Merethe (murer N.)	19. Aakermann, Kurt Bjarne (fabrik. Aa.)
14. Olsen, Birgit Irene (fru O.)	

Statskontrolleret prøve fra 9 kl.:

9 A:

1. Andersen, Else Merethe (fru A)	11. Jørgensen, Flemming (glarmester-svend J.)
2. Andersen, Jytte Lis Ager (købm. A.)	12. Larsen, Brita (havnearb. L.)
3. Andersen, Svend Erik (fru A.)	13. Lenz, Rigmor (arbm. L.)
4. Brucz, Erling (skibsfører B.)	14. Olsen, Jørn (fiskehandler O.)
5. Christensen (Hans-Jørn (inkass. C.)	15. Pedersen, Ejvind Møller (frugth. P.)
6. Didriksen, Jørn-Ole (snedkerm. D.)	16. Pedersen, Hanne Margrethe (skibsfører P.)
7. Hansen, Lisbeth (lagerarbejder H., Knudsker)	17. Thomsen, Finn, avlsbruger T.)
8. Jacobsen, Bent (kleinsmed J.)	18. Thorsen, Bent Ole Lund (maskinarbejder T.)
9. Jespersen, Dorthe (mælkeforhdl. J.)	
10. Juul, Marianne (keramikmaler J.)	

9 B:

1. Andersen, Hanne Agnete (snølker-mester A.)	14. Nielsen, Sven-Eric Holm (bank-assistent N)
2. Christoffersen, Henja (chauffør C.)	15. Pedersen, Torben (vognmand P.) Vestermarie)
3. Dahl, Hans Oluf Olsen (vognm. D.)	16. Schmidt, Jette (pensionist S.)
4. Hansen, Lizzi Helene (styrmand H.)	17. Schou, Belinda (tømrer S.)
5. Højegaard, Judith (avlsbr. H.)	18. Schou, Jens-Ove (graver S., Vestermarie)
6. Jensen, Hansa (arbm. J.)	19. Sonne, Erik (keramikker S.)
7. Jensen, Irene Birte (arbm. J.)	20. Steenberg, Hanne (avlsbruger S., Vestermarie)
8. Johansen, Bent Verner (formand J.)	21. Westh, Thorkild, arbejdsmd. W., Vestermarie)
9. Johansen, Niels Chr. (keramikker J.)	
10. Klausen, Inge Agnethe (arbm. C.)	
11. Kofod Finn Anker (avlsbr. K.)	
12. Lind, Poul Erik (arbm. L.)	
13. Nielsen, Finn Bjarne (avlsbruger N., Vestermarie)	

Aavangsskolen:

Realklassen:

1. Andersen, Ingrid (Prokurist A.)	7. Jørgensen, Irene A. (overass. J.)
2. Andersen, Lene M. (skoleinspektør A., Knudsker)	8. Jørgensen, Richardt (slagter J.)
3. Bladt, Jens (overfenr. B., Knudsker)	9. Kjeldberg, Torben (havnearb. K.)
4. Cederblad, Nina (blomsterhdl. C.)	10. Kofoed, Arne (slagter K.)
5. Holm, Bent O. (handelslærer H., Knudsker)	11. Magnussen, Bente (montør M.)
6. Jensen, Ulla R. (bogholder J.)	12. Mogensen, Eric (overbetjent M.)
	13. Nielsen, Inger G. (fru N.)
	14. Nilsson, Birgitte M. (arbm. N.)
	15. Terkelsen, Kirsten M. J. (overl. T.)

Statskontrollerer prøve fra 9. kl.:

9 A:

1. Andersen, Orla (fru A.)	12. Pedersen, Jens Oskar (murersv. P.)
2. Engell, Lis Hanne (ekspedient E.)	13. Pedersen, Lis-Beth (vognmand P.)
3. Fors, Laila (liniemester F.)	14. Petersen, Bent Johan (malersv. P.)
4. Hansen, Inge-Lise (togbetjent H.)	15. Petersen, Hanne Marie (snedker P.)
5. Jensen, Gerda Elisabeth (kontorist J.)	16. Povlsen, Bent Ulbæk (gårdejer P., Knudsker)
6. Jensen, Jørgen Kristian (chauffør J.)	17. Skovgaard, Jette Eline (vinduespolerer S.)
7. Kofod, Preben B. (arbmd. K. Olsen)	18. Sørensen, Birgitte (snedkersv. S.)
8. Kæmpe, Mona (arbmd. K.)	19. Thiesen, Hans Vilhelm (politiass. T.)
9. Larsen, Kurt, (formd. L., Knudsker)	20. Ussing, Anni Tove (restauratør U.)
10. Nielsen, Birgitte Nyeland (skræddersvend N.)	21. Aagesen, Birgitte (havnearb. Aa.)
11. Pedersen, Erik (gdr. P., Knudsker)	

9 B:

1. Andersen, Jane Margrethe (arbm. A.)	11. Jensen, Erling Flindt (fiskehdl. J.)
2. Gudbergsgen, Inge-Lise (arbmd. G.)	12. Jensen, Flemming Findt (fiskehandler J.)
3. Hansen, Ann-Mari (fru H.)	13. Jensen, Tom Troensegaard (elektr. J.)
4. Hansen, John-Erik (telf.montør H.)	14. Kofod, Per Wilhelm (manufakturhandler K.)
5. Hansen, Jørn-Ole (arbmd. H.)	15. Larsen, Torben Dahl (grønthdl. L.)
6. Hansen, Merete (stenhugger H., Knudsker)	16. Larsen, Tove-Lise (slagteriarb. L.)
7. Henriksen, Aase Kofoed (smedesvend H.)	17. Madsen, Elsebeth, Edith (skibsf. M.)
8. Håkonsson, Finn (stereotypør H.)	18. Madsen, Jørn-Ole (malermester M.)
9. Håkonsson, Lis (stereotypør H.)	19. Olsen, Guldborg Marie (lagerarb. O.)
10. Jensen, Birgit Elise (avlsbruger J., Knudsker)	20. Olsen, Ritha (arbmd. O., Knudsker)
	21. Schønvandt, Jørgen (kaptajn S.)
	22. Sørensen, Marianne (arbmd. S.)

Oversigt over deltagelsen i valgfri fag i 9. klasse.

Oversigten omfatter 2 klasser fra Østre Skole og 2 fra Aavangsskolen med 39 drenge og 43 piger, i alt 82 elever. Det ugentlige timetal i fagene er tilføjet i parentes.

Fag (timetal)	Antal hold	Deltagere	Ugentl. antal elevtimer
Engelsk (3)	4	79	237
Tysk (3)	2	24	72
Matematik (4)	2	24	96
Naturlære (2)	2	21	42
Maskinskrivning (2)	4	55	110
Regnskabsføring (2)	4	64	128
Husgerning (4)	2	21	84
Træsløjd (3)	1	18	54
Metalsløjd (2)	1	13	26
I alt	22	319	849

Af de tilbudte fag udgik håndarbejde på grund af for ringe tilslutning. I gennemsnit har antallet af elever pr. hold været ca. 15, og antallet af valgfri timer pr. elev godt 10 ugentlig. I træ- og metalsløjd har der været samarbejde mellem sko-

lerne, i de øvrige fag selvstændige hold for hver skole. Blandt valgfri fag »fører«, som man ser, engelsk, tæt fulgt af kontorfagene (maskinskrivning og regnskabsføring), medens de praktiske fag ligger bemærkelsesværdigt lavt.

Årsprøve og oprykning.

Årsprøven:

Skriftlig årsprøve i 5. klasse og opefter afholdtes 31/5–2/6 1967. Efter forslag af fælleslærerrådet og med skolekommissionens godkendelse gennemførtes den mundtlige afdeling i 1.–7. kl. som forældreaftener d. 21/6–22/6. For disse klassetrin var undervisningen om dagen annulleret, og eleverne mødte i stedet kl. 18 til tre lektioner á 40 minutter, hvortil der var adgang for forældrene. Samtidig var udstillingen af elevarbejder fra den skr. prøve samt årets arbejder i sløjd, håndarbejde og formning åben. En overvældende tilslutning fra forældreside gjorde forsøget til en succes. – På de ældre trin formede den mundtlige prøve sig på normal vis med enkeltmandsoverhøring i et udvalg af fag.

Oprykning:

a) På 6. og 7. trin føres klasserne udelte videre i henhold til folkeskolelovens § 64, stk. 1 (forsøgsundervisning)

b) Oprykning fra 7.–8. kl. el. 1. real:

Samlede elevtal i 7. klasserne: 104 dr. 88 pg. = 192 elever

Heraf:

Ophør af skolegang : 7 dr. 4 pg. = 11 elever (5,7 %)

Til 8. klasse : 69 dr. 54 pg. = 123 elever (64,1 %)

Til 1. real : 28 dr. 30 pg. = 58 elever (30,2 %)

c) Oprykning fra 8.–9. kl.:

Samlede elevtal i 8. klasserne: 50 dr. 61 pg. = 111 elever

Heraf:

Ophør af skolegang : 17 dr. 8 pg. = 25 elever (22,5 %)

Til 9. kl. : 33 dr. 53 pg. = 86 elever (77,5 %)

Legater og flidspræmier.

a) Ungdommens uddannelsesfond:

Fra 8.–9. klasser samt realafdelingen indkom 92 ansøgninger, af hvilke 36 blev imødekommet med legater á 800 kr.

b) Skoledirektør H. L. Willemoes Hansens legat gik i dette skoleår til Østre Skole. 2 portioner á 200 kr., indsat på sparekassebog, uddeltes til:

Judith Højegaard, 9 B

Birgit Nielsen, 3. real b

c) Grosserer Andr. Riis's legater:

Østre Skole:

Aavangsskolen:

Almindelig flidspræmie:

(Sparekassbog med 50 kr.)

Kell-Ole Kure Olsen, 7 A

Birgitte Rahbek, 7 B

Kamma Dahl, 7 C

Inge Merete Jensen, 7 A

Maj-Britt Mogensen, 7 B

Birgitte Lind, 7 C

Hanne Zinglarsen, 7 D

Flidspræmie i sløjd.

(En høvl)

Egon Hvidtfeldt Hansen, 7 B	Hans Larsen, 7 B
Thorkild Olsen, 1. real a	Kaj Kure Nielsen, 1. real a
Poul Arne Birk Hansen, 1 real b	Poul M. Kofoed, 1. real b
Hasse Henriksen, 7 A	

Flidspræmie i håndarbejde.

(»Sting og mønstre«)

Inger Brucz, 7 B	Birte Jensen, 7 A
Jytte Jensen, 1. real a	Lone Rasmussen, 7 B
Birgit Bech, 1. real b	Jytte Herskind, 1. real a
	Susanne Mogensen, 1. real b

Flidspræmie i husgerning.

(»Den unge frues kokebog«)

Bente Larsen, 7 A	Lis Juul Hansen, 7 A
Birgitte Rahbek, 7 B	Gertrud Mortensen, 7 B
Eva Wolder, 7 C	Merete Gregersen, 7 C
	Bitten Busk, 7 D

- d) Foreningen »Norden«s bog gave (Harry Martinsson: »Vägen till Klockrike«):
Anne-Mari Kofod, 3. real a	Jens Frode Hansen, 2. real b.

Mælk og vitaminer.

Den sædvanlige uddeling af mælk og vitaminer på skolerne strakte sig over perioden 1/11 1966–31/3 1967. Den bestod i 2 dl sødmælk og en ABCD-vitaminpille pr. elev hver skoledag på alle klassetrin, med undtagelse af de elever, hvis forældre havde ønsket børnene fritaget.

Uddelingen omfattede i alt 160.454 flasker mælk og 160.000 vitaminpiller.

Udgifterne beløb sig til henholdsvis kr. 41.718,04 og kr. 1.993,14, i alt kr. 43.711,18, hvilket udgjorde 26 øre og 1,25 øre pr portion.

Skolelægevirkksomheden.

Samtlige elever i kommuneskolerne i Rønne har været til den årlige helbreds-kontrol. Desuden var 109 elever til yderligere kontrol hos skolelægen, og 212 blev henvist til egen læge.

Vaccination mod difteri, stivkrampe og polio var gennemgående vel gennemført. Kun 19 elever havde ikke vaccinationen mod difteri og stivkrampe i orden, og 21 ikke vaccinationen mod polio.

Nærsynethed blev fundet hos 168 elever, langsynethed, bygningsfejl og lignende hos 125.

Hørenedsættelse blev fundet hos i alt 174 elever. På Østre Skole fandtes 98 tilfælde af 836 elever, på Aavangsskolen 76 af 833 elever. De fordeler sig – således som det i øvrigt ikke er ukendt fra andre skoler – med en tydelig overvægt hos drengene, idet der fandtes godt 5 pct. hos pigerne på Østre Skole, og 6 pct. hos pigerne på Aavangsskolen, mens de tilsvarende tal for drengene var godt 15 pct. og godt 10 pct. Det kunne altså synes, som om pigerne på dette punkt omgås deres helbred mere fornuftigt end drengene, og det kunne også synes, som om drengene på Østre Skole på en eller anden måde var mere letsindige med sig selv end drengene på Aavangsskolen.

Overvægt blev fundet hos 109 elever, undervægt ses meget sjældent.

Holdningsfejl blev fundet hos 133 elever. Holdningsfejl opstår fortrinsvis, når vi står eller sidder i samme stilling gennem længere tid. Jævnlig stillingsforandring, selv om det også kun kan blive i det små, er derfor hensigtsmæssig. Det giver aflastning af nogle muskler, mens andre træder i funktion.

Platfodethed blev fundet hos 90 elever. Dårlig bevægelighed i fodens små led ses stadig for hyppigt. Tæer er ikke bare noget, man har. De skal bevæges, så musklerne holdes levende og leddene smidige. Vi må også stadig huske at sørge for gode arbejdsbetingelser for fødderne i vort fodtøj. Fødderne er jo fortsat vort vigtigste transportredskab!

Fodvorter blev fundet hos 44 elever, og fodsvamp hos 7. Eleverne er gennemgående flinke til at finde lidelsen på et tidligt tidspunkt og til at prøve at undgå at bringe smitten videre. Og det er jo vigtigt, hvis vi skal kunne få bugt med såvel fodvorter som fodsvamp.

Sundhedsplejerskerne og jeg takker skoleinspektører, lærere og specialkonsulent samt personalet på skoletandklinikken for godt samarbejde i året, som gik.

Grethe Kjøller.

Skoletandplejen.

Ved begyndelsen af skoleåret 1966/67 fik 6. klasserne på begge skoler tilbud om skoletandpleje. D. v. s. at samtlige elever, der har tilsluttet sig skoletandplejen fra 1.–6. klasse incl., har været mindst 1 gang til eftersyn og behandling på skoletandklinikken. De fleste nåede at få deres tænder efterset 2 gange.

I 1. klasserne var der i år 169 børn, heraf var 4 cariesfri, d. v. s. uden huller eller fyldninger. Der var i år færre blivende tænder at lave på de nye 1. klasser, end der havde været det foregående år.

Det ville måske på dette sted være rimeligt at oplyse, at afslag fra forældre af tilbud om skoletandpleje for deres børn medfører, at omkostninger ved børnenes tandbehandlinger helt skal afholdes af forældrene, idet hverken kommunen (skolen) eller sygekassen yder nogen form for refusion, når deres børn har mulighed for at gå til skoletandpleje her på klinikken. For de børn, der ligger over den aldersklasse, hvor vi behandler dem, gælder den hidtidige ordning med refusion af udgifterne, dels fra sygekassen, dels fra kommunen.

På grund af mangelen på tandlæger ser vi os for skoleåret 1967/68 desværre ikke i stand til at tilbyde skoletandpleje længere end til og med 7. klasse. Vi har endvidere forsøgt at få ansat en reguleringstandlæge ved skoletandklinikken, men endnu har ingen meldt sig.

Der er mange, der har behov for regulering, og egentlig regulering kan vi ikke tilbyde, så længe vi ikke har nogen reguleringstandlæge. Men fra foråret 1967 har vi fået tilladelse til at benytte tandlæge fru Grethe Kramp i Åkirkeby som rådgiver; det skal forstås således, at vi finder de børn frem, hvor vi mener, der kan blive problemer med tandstillingen senere. I nogle tilfælde kan meget rettes ved en fjernelse af tænder (det være sig mælketænder eller blivende tænder) på det rette tidspunkt, og dette tidspunkt vil tandlæge fru Kramp så kunne hjælpe os med at finde frem til. Hjemmet vil så i hvert enkelt tilfælde blive orienteret om, hvad vi kan tilbyde at gøre for at afhjælpe en kommende tandstillingsfejl.

I oktober måned 1966 påbegyndtes de månedlige fluorskylninger på begge skoler, efter at alle hjem var blevet orienteret herom i forvejen. De elever, der bor i fluorområder (kvarteret omkring Sandflugtsvej i Knudsker) bliver automatisk trukket ud af fluorskylningen. De får det fluortilskud, der er nødvendigt ved den daglige brug af drikkevand. På Aavangsskolen er samtlige øvrige elever tilsluttet fluorskylningen, på Østre Skole er der desværre 1 familie, der ikke ønsker, deres børn skal deltage.

De nye tænder er i tiden lige omkring og efter frembruddet meget modtagelige både for caries («huller») og også for fluor, d. v. s., der er størst mulighed for fluoroptagelse i emaljen i de første år efter tandfrembruddet, og det er jo denne fluoroptagelse, der giver emaljen øget modstandsstyrke over for angreb af caries. Der skal helst ikke spises eller drikkes ½ time før fluorskylningen; ligeledes må man helst ikke hverken spise, drikke eller skylle munden den første halve time efter fluorskylningen.

Eleverne bliver orienteret om dette, og det er så op til de enkelte elever selv at overholde det.

Alle, der bliver tilsagt til skoletandklinikken, bedes medbringe deres tandbørste. De får så lov at børste tænder (får evt. instruktion), til de selv mener, de er rene, hvorefter renhedsgraden bliver efterprøvet med rød farve. Der er heldigvis en del, der kan børste deres tænder helt rene, og som gør det. Selv med fluorskylning og brug af fluortandpasta skal tænderne stadig børstes og *børstes rene* mindst 2 gange daglig, hver morgen efter morgenmaden og om aftenen inden sengetid.

Tak til skoleinspektører og lærere for godt samarbejde.

Birte Holm.

Behandlingsstatistik 1966/67.

	Antal børn		De forskellige behandlings antal																
	Behandlede	Heraf cariesfri	Undersøgelser	Konsultationer	Fyldninger (fyldte flader)		Extraktioner		Nerve- og rodkanal-behandlinger		Lokalbedøvelser	Tandrensninger	Tandkødsbehandlinger	Røntgenoptagelser	Operationer	Støbte fyldninger og kroner	Mindre tandreguleringer	Andre behandlinger	Aftryk
					Blivende tænder	Mælketænder	Blivende tænder	Mælketænder	Blivende tænder	Mælketænder									
1. klasser	169	4	169	17	293	1320	5	255		38	244			122			1	17	10
Øvrige klasser 1. gang	191	9	185	10	805	93	52	64	7		152	2	1	95			3	18	
fortsat beh.	1213	15	1228	183	2009	913	107	188	5	4	323	8		654			22	143	92
Tilsammen	1573	28	1582	210	3107	2326	164	507	12	42	719	10	1	871			26	178	102

Ferieplan
for Rønne kommunale skolevæsen 1967/68.

	Skoleårets søndage	52 dage
1/8 –10/8 :	Sommerferie	9 »
25/9 :	Månedsløvs	1 »
16/10–21/10:	Efterårsferie	6 »
23/11:	Månedsløvs	1 »
23/12– 6/1 :	Juleferie	13 »
26/2 –27/2 :	Fastelavnssferie	2 »
11/3 :	Kongens fødselsdag	1 »
28/3 :	Dronningens fødselsdag	1 »
10/4 –16/4 :	Påskeferie	6 »
10/5 –11/5 :	Bededagsferie	2 »
23/5 :	Kr. Himmelfartsdag	1 »
1/6 – 5/6 :	Pinseferie + Grundlovsdag	4 »
24/6 – 1/8 :	Sommerferie	33 »

I alt 132 dage

1/8–10/8 1968: Sommerferie 9 dage

Ved ferier af mere end én dags varighed medregnes begyndelses- og slutdato.

Rønne kommunale ungdomsskole 1966/67.

(Leder: Lærer Emil Christensen).

Rønne kommunale ungdomsskole startede skoleåret 1966/67 den 2. oktober på Aavangsskolen med 86 tilmeldte elever (40 drenge + 46 piger), hvoraf 26 var beskæftigede i erhvervene, medens de resterende 60 var skoleelever.

Ungdomsskolens tilbud lød på: Maskinskrivning, kjolesyning, motorlære, hybelkursus for drenge, træsløjd for både piger og drenge, matematik og fysik til teknisk forberedelseksamen (2-årigt kursus) samt det obligatoriske fag i ungdomsskolen: ungdomsorientering, der var delt i 3 hold med forskellige emner. Motorlære måtte desværre udgå på grund af for ringe tilslutning; men bortset fra dette fag var de øvrige hold ret store og med fin mødeprocent.

Undervisningsoversigt:

Maskinskrivning . . .	2 hold à 40 timer	Yvonne Hjorth Andersen
Hybelkursus	2 hold à 60 timer	Husholdningslærerinde Inger Jensen
Kjolesyning	2 hold à 60 timer	Syerske Gudrun Skaaning
Træsløjd	1 hold à 60 timer	Sløjdlærer Sv. Aa. Petersen

Matematik til tekn.

forberedelseks.	1 hold à 2×144 timer	Lærer Ib Madsen
-----------------	----------------------	-----------------

Fysik til tekn.

forberedelseks.	1 hold à 2× 72 timer	Lærer Ib Madsen
-----------------	----------------------	-----------------

Ungdomsorientering:

a. kunstorientering	40 timer	Lærer Torben Bjørn
b. samfundsorientering	40 timer	Lærer Børge Sørensen
c. familieorientering	40 timer	Yvonne Hjorth Andersen

Undervisningen sluttede omkring 1. april, for matematik- og fysikerholdene dog først i begyndelsen af maj. Ved undervisningens ophør viste det sig, at antallet af elever i ungdomsskolen var højere end ved starten, hvilket normalt ikke er tilfældet i aften- og ungdomsskoler. – Afslutningsfesten holdtes i Aavangsskolens festsal. De daværende elever fik udleveret bevis for deltagelse i ungdomsskoleundervisningen. Der uddeltes flidspræmier til følgende elever:

Birthe Elise Jensen	Leif Birger Madsen
Lis Jacobsen	Dieter Nielsen
Annelise Rasmussen	Jens Skovgaard
Finn T. Jensen	

Aftenen sluttede med dans til orkesteret »Them Pioner's«.

Som noget nyt inden for ungdomsskolen startede man omkring 1. november en lukket klub for dens elever (§ 43 klub). Klubben fik tildelt 2 store kælderlokaler på skolen, som dog først måtte ændres til formålet, før klubben kunne rykke ind. Trods den sene start fik klubben vældig god tilslutning. Klubben var åben tirsdag og fredag kl. 19.00–22.00 samt en lørdag om måneden kl. 19.00–24.00. Dens leder var lærer Børge Sørensen.

Emil Christensen.

Regnskab.**1. Lærer- og børnebogsamlinger.**

1/8 1966–31/3 1967.

a. Aavangsskolen.

<i>Indtægter</i>	Kr.	Ø.	<i>Udgifter</i>	Kr.	Ø.
Kassebeholdning 1/8 1966	130	66	*Naturens Verden*	68	40
Kommunens tilskud	4000	00	*Børn og bøger*	10	40
Renter	88	31	Pædagogisk tidsskrift	20	40
			Bogindkøb	4013	27
			Indbinding	81	50
			Diverse udgifter	25	00
			Kassebeholdning 31/3 1967 ..	0	00
	4218	97		4218	97

Ovenstående regnskab er gennemgået og fundet i overensstemmelse med de fremlagte bilag.
Rønne, den 11/5 1967. *Svend Rassing.*

b. Østre Skole.

<i>Indtægter</i>	Kr.	Ø.	<i>Udgifter</i>	Kr.	Ø.
Kassebeholdning 1/8 1966	9	62	Foreningen »Norden«	50	00
Kommunens tilskud	4000	00	Tidsskrifter »Rundt i Verden« ..	135	00
Tilskrevne renter	97	18	Tidsskrifter »Columbus«	425	80
			Tidsskrifter »Naturens Verden«	60	00
			Andre tidsskrifter	99	00
			Bogindkøb	3234	00
			Indbinding	41	75
			Diverse udgifter	61	25
			Kassebeholdning 31/3 1967 ..	0	00
	4106	80		4106	80

2. Grosserer Andr. Riis' legater.

1/8 1966–31/7 1967.

a. Kompletteringsfonden.

<i>Indtægter</i>	Kr. Ø.		<i>Udgifter</i>	Kr. Ø.	
Kassebeholdning 1/8 1966	2237	25	Kassebeholdning 31/7 1967	2478	10
Legatrenter	162	10			
Tilskrevne renter	78	75			
	<u>2478</u>	<u>10</u>		<u>2478</u>	<u>10</u>

b. Legater til flidspræmier.

<i>Indtægter</i>	Kr. Ø.		<i>Udgifter</i>	Kr. Ø.	
Kassebeholdning 1/8 1966	688	00	Flidspræmier	98	75
Legatrenter	249	85	Kassebeholdning 31/7 1967	862	19
Tilskrevne renter	23	09			
	<u>960</u>	<u>94</u>		<u>960</u>	<u>94</u>

Ovenstående regnskaber for lærer- og børnebogsamlingerne på Østre skole samt for grosserer Riis' legater er reviderede og fundet i overensstemmelse med bilagene. Kassebeholdningerne indestår på sparekassebøger.

Rønne, den 22/12 1967

P. Jensen.

3. Sammendrag af skolevæsenets regnskab 1966/67.

Lærerlønninger, vikarløn, inspektion m. v.	2.647.458,42	
÷ statstilskud	2.222.680,62	424.777,80
Lønninger til skolebetjente	57.730,72	
+ tilskud til pensionsfond og ATP	16.797,74	74.528,46
Administration (kontorhold m. v.)		29.584,51
De faste ejendomme	504.204,12	
÷ lejeindtægt	5.825,00	498.379,12
Inventar og materiel		165.931,26
Brændsel, belysning og vandforsyning		74.630,45
Rengøring		228.058,67
Skatter og forsikringer		49.073,07
Undervisningsmidler		184.692,53
Samlinger, flidspræmier		27.505,83
Stipendier til elever i 8.-9. kl. og realafd.	28.800,00	
÷ statstilskud	20.160,00	8.640,00
Tilskud til undervisning i andre kommuner		2.104,66
Befordring af skoleelever	8.070,00	
÷ tilskud fra skolefonden	4.035,00	4.035,00
Bidrag til skolefonden		92.924,37
Skolelæge m. v.		31.542,26
Skoletandpleje	165.072,09	
÷ tilskud fra skolefonden	1.622,00	163.450,09
Skolebespisning (mælk og vitaminpiller)	43.711,18	
÷ statstilskud	11.141,97	32.569,21
Diverse udgifter		52.055,35
	I alt	2.144.482,64
Frågar:		
Statstilskud til 8.-9. kl.	20.096,00	
Skolepenge for udenbys elever	75.407,00	
Indtægter fra legater	6.400,00	101.903,00
Udgifter i alt vedr. det kommunale skolevæsen		2.042.579,64
Udgifter pr. elev: kr. 1.193,79.		
På skolevæsenets regnskab opføres desuden flg. udgifter:		
Tilskud til Statsskolen	37.142,00	
Ungdomsskolen (30.571,73 ÷ 17.117,43)	13.454,30	
Aftenskoler	24.422,85	
Skolebetjentes tilsyn ved aftenskoler	6.232,90	
Den kommunale ungdomsklub	4.987,82	
Tilskud til ikke-kommunale ungdomsklubber	8.389,72	
Tilskud til ungdomsforeningers lokaleudgifter	5.604,06	
Ungdomsnævnet	1.015,22	
Tilskud til lærlingeuddannelse	82.366,23	
Tilskud til elever i godkendte efterskoler	3.980,00	187.595,10
Samlede udgifter	2.230.174,74	